

LÄNSSTYRELSEN**Malmöhus län**

Miljövårdsenheten

Bd A Larsson

040 - 14 60 52

BESLUT

231-16183/92

1281-223

1993-05-11

Delg kv

**Bildande av naturreservatet Skrylle,
Lunds kommun**

(2 bilagor)

Uppgifter om naturreservatet

Namn	Skrylle
Kommun	Lund
Fastigheter	Dalby 10:3, 11:12 , 57:1, 60:1 (del av), 62:10 Hardeberga 2:36, 4:5, 4:12, 13:5, 13:7, 23:1 Kroneborg 1:9 (del av) Rögle 3:4, 3:14, 3:16, 3:18, 3:20, 3:22, 3:24, 3:26/27, 3:29, 3:30 (del av), 3:33, 3:35, 3:36, 3:47, 3:49, 3:50, Sjöstorp 4:3, 4:5, 8:11, 8:17, 8:19, 11:13, 11:15, 12:7, 12:8, 12:10, 12:11, 12:12, 12:13, 12:14, 12:17 Tygelsjö 3:6, 5:5, 5:9 samt samfällida vägar och torvjord
Läge	Området ligger mellan Dalby, Södra Sandby och Hällestad
Kartblad	Topografisk karta: 2C Malmö NO Ekonomisk karta: Lund 2C:46 Torna Hällestad 2C:49 Registerkartan: 2c 4i Kyrkheddinge 2C 4j Dalby 2C 5i Hardeberga 2C 5j Södra Sandby
Gränser	Området är markerat med kraftig svart streckad linje på bifogade karta, bilaga 1
Areal	Ca 565 ha, varav ca 550 ha landområde
Naturvårdsförvaltare	Lunds kommun

Postadress

205 15 MALMÖ

Telefon

Växel 040 - 14 60 00

Expedition 040 - 14 60 84

Telefax

040 -14 64 94

Beskrivning av området

Skrylleområdet är ett välbesökt skogsområde beläget mellan Dalby, Södra Sandby och Hällestad. Det ligger på en nordvästlig utlöpare av Romeleåsen.

Berggrunden består till större delen av gnejsrika bergarter och av kambrisk sandsten. Ett flertal diabasgångar genomsätter den övriga, äldre berggrunden. De lösa jordlagren, huvudsakligen bestående av något leriga moränjordar, har tillsammans med berggrunden skapat ett oregelbundet och kuperat landskap. Den i regel näringsfattiga moränen är den bakomliggande orsaken till områdets markanvändning både idag och historiskt sett.

Under 1700-talet blev den tidigare mer eller mindre lövskogstäta utmarken efterhand alltmer gles och uthuggen. Behovet av ved och virke var stor i den omgivande slättbygden i början på 1800-talet och allra största delen av detta Skrylleområde betecknades då som trädlösa fäladsmarker. De öppna fäladsmarkerna började planteras igen med skog under andra hälften av 1800-talet.

Skrylleområdet är idag beväxt med skog över i stort sett hela området. Bortåt 60% utgörs av barrskog, huvudsakligen gran, vilket fört med sig ett i regel mycket sparsamt och torftigt busk- och fältskikt. Lövskogen består framförallt av ek och bok, men bestånd med ask, al och björk förekommer, liksom blandbestånd. Björk inblandat i granbestånd förekommer ganska rikligt på några håll. Den mycket starka storm som 1967 drog fram över Sydsverige åstadkom väldig förödelse i Skrylleområdet. Detta är bakgrunden till att stora delar av dagens skogsbestånd är nästintill likåldrigt.

Den övervägande näringsfattiga jorden medför att det är hedartade skogstyper som utbildats. Kärr och fuktigare till friskare marker ger dock upphov till ett mer varierat fältskikt. Kambräken, klockgentiana och skogsknipprot är exempel på hotade och/eller skyddsvärda växtarter.

Skogarnas trädslagssammansättning spelar stor roll för förekomsten av olika fågelarter. Arter som trastar, mesar, sångare, grönsiska, gärdsmyg, morkulla, gröngöling, spillkråka och nötkråka kan noteras.

Bestånd av framförallt rådjur och i någon mån dovhjort förekommer i området.

Inga naturliga vattenytor finns idag kvar i området. Det dammsystem som går under beteckningen Röggle dammar är idag ett uppskattat utflyktsmål för den fiskeintresserade. Mellan åren 1873-1977 ingick dessa dammar som ett led i vattenförsörjningen av Lunds stad. En badsjö - Skryllesjön - färdigställs i det s k Bergquistiska brottet i samband med det efterbehandlingsarbete som följt på den avslutade täktverksamheten där.

Skrylleområdets historia som flerhundraårig utmark märks inte minst genom de otaliga, ofta prydliga, stengårdsgårdarna. Dessa ligger ofta som gränsmurar mellan olika byar eller socknar, men även som inhägnader av det fåtal åkrar som togs upp på utmarken.

Speciella rågångsstenar och minnesmärken finns också, bl a Klackestenen och Breda stenar. De namn på höjder, våtmarker mm som finns upptagna på gamla kartor och i andra lantmäterihandlingar utgör i sig ett viktigt kulturarv.

Friluftsrämjandets Lundaavdelning har sedan länge organiserat det rörliga friluftslivet i området. I och med att basanläggningen Skryllegården fick sin nuvarande centrala placering, har antalet årsbesökare ökat kraftigt och uppgår numera till mellan 4-500 000.

Från Skryllegården utgår olika markerade motionsspår och vandringsleder, liksom ett handikappanpassat elljusspår. Genom området går också Skåneleden. I samband med uppförandet av Skrylle Naturum har dels en naturstig och dels en vandringsled mellan Dalby Söderskog och Prästaskogen färdigställts.

Hela Skrylleområdet har betecknats vara av riksintresse både för friluftsliv och naturvård. Det ingår dels i Romeleåsen (F6), dels i Hardeberga-Södra Sandby-Dalby-Krankesjöområdet (N32).

Området har också uppmärksamats i kommunala planerings-sammanhang. För området finns bl a av kommunfullmäktige antagen översiktsplan och markvårdsplan.

Ärendets beredning

Det blivande reservatsområdet ägs från och med den 1 juli 1993 till större delen av Lunds kommun och i övrigt av Stiftelsen för fritidsområden i Skåne.

Kommunen har tillsammans med Stiftelsen förvärvat Dalby kronopark, den s k Skrylleskogen, av Domänverket under förutsättning att statsbidrag utgår för förvärvet. Naturvårdsverket har informerat kommunen och Stiftelsen att statsbidrag kan påräknas, om området avsätts som naturreservat. Lunds kommun har till länsstyrelsen gjort framställan om inrättande av naturreservat för Skrylleskogen och annan anslutande egen mark. Förslaget har utarbetats av park- och naturvårdsnämnden.

Samtliga remissinstanser har tillstyrkt reservatsbildningen med undantag av Ballast Syd AB och Sveriges Geologiska Undersökning, vilka avstyrkt med hänvisning till förekomsten av bergmaterialet kvartsit, som bedöms vara av riksintresse enligt 2 kap 7 § lagen (1987:12) om hushållning med naturresurser mm.

Samrådsgruppen för Skrylleområdet har därefter vid möte 1993-03-24 behandlat kommunens framställan om naturreservatet Skrylle. Samrådsgruppen tillstyrker reservatsförslaget, men anser att en mindre del av det ursprungligen föreslagna reservatet bör undantas reservatsbildningen. Ballast Syd AB har vid mötet förklarat att företaget inte har någon erinran mot naturreservatet Skrylle om detta ges denna justerade avgränsning.

Länsstyrelsen har med utgångspunkt från kommunens framställan om reservatsbildning, remissinstansernas yttranden och olika riksintressen gjort den bedömningen att en reservatsbildning är den ur samhällets synpunkt långsiktigt bästa hushållningen med marken i Skrylleområdet. Länsstyrelsen gör dock den bedömningen att en mindre del av det ursprungligen föreslagna reservatsområdet bör undantas reservatsbildning, så att kommunen i det pågående arbetet med den fördjupade översiktsplanen för Skrylleområdet närmare får överväga och ta ställning till riksintressen och markanvändning väster om vägen Dalby - Södra Sandby.

GRUND FÖR BESLUTET

Skrylleområdet utgör ett välbesökt och välutnyttjat naturområde med stor framtida potential. Dess belägenhet i närheten av folktäta orter, tillgången på marker som tål relativt stor besöksstillströmning och den extensiva bebyggelsen i området bygger tillsammans upp grunden för områdets stora betydelse för rekreation och friluftsliv. Det nybyggda Skrylle Naturum (1991) ger med sina basutställningar och en tillhörande naturstig besökaren inblick i både dagens och gårdagens natur och markanvändning.

Skrylleområdets markhistoria kretsar mycket kring dess roll som betad utmark, fäladsmark. Genom att centralt i Skrylleområdet återskapa det fäladsförhållande som tidigare dominerat kan besökaren ges en mer beständig upplevelse av 17- och 1800-talens fäladslandskap. Möjligheterna att på övriga markområden åter låta lövskogen växa upp blir genom föreslagna föreskrifter och skötselplan en realiserbar verklighet.

Området uppvisar punktvis geovetenskapliga värden, bl a går den kambriska sandstenen på några ställen i dagen och vid Skryllesjön framträder även en mörk diabasgång. Botaniskt är området av värde genom förekomsten av skyddsvärda arter som kambräken, klockgentiana och skogsknipprot.

De samlade värdena i området är av sådan omfattning att området klassificerats som riksobjekt för friluftsliv och naturvård.

Med ovan nämnda motiv och på grund av områdets betydelse för allmänhetens friluftsliv och för kännedomen om landets natur och kultur bör det beskrivna området ges ett förordnande enligt naturvårdslagen.

LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Med stöd av 7 § naturvårdslagen (1964:822, omtryckt 1991:641) förklarar länsstyrelsen det område som utmärkts med kraftig svart streckad linje på bifogade karta som naturreservat.

Ändamålet med reservatet skall vara att trygga och tillskapa en för rekreation och friluftsliv lättframkomlig och variationsrik natur samt att i samband härmed i begränsade områden återskapa några olika naturtyper, vilka avspeglar förhållandena under det gamla bysamhällets tid, såsom fäladsmarker och mindre våtmarker. Samtidigt ska några områden tillåtas fri utveckling. Dessa mål kan bl a nås genom att

- 1 under en period av 30-40 år förändra arealfördelningen lövskog-barrskog till 10:1
- 2 återskapa ett större fäladsområde vid Skrulle backar
- 3 återvinna ett albeväxt Ula kärr
- 4 låta några skogsområden få utveckla sig fritt
- 5 trygga möjligheten till fiske, bad och annan rekreation vid Røgle dammar och Skryllesjön

Föreskrifter

För att trygga ändamålet med reservatet skall för området gälla de föreskrifter som med stöd av 8-10 §§ naturvårdslagen samt 9 § naturvårdsförordningen (1976:484) anges nedan.

- A. *Föreskrifter med stöd av 8 § naturvårdslagen om inskränkningar i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom reservatet*

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall förbud gälla att

- 1 uppföra ny byggnad eller annan anläggning
- 2 plantera eller så träd, buskar eller andra växter
- 3 avverka skog, träd eller buskar
- 4 jaga under veckoslut och helgdagar
- 5 bedriva täktverksamhet i någon form
- 6 vidtaga åtgärder som förändrar områdets topografi och ytförhållanden eller landskapets allmänna karaktär såsom att spränga, borra, gräva, schakta, utfylla eller dika
- 7 borttaga eller skada stengärdsgård, odlingsröse, minnesmärke o d
- 8 anlägga campingplats eller uppställningsplats för husvagnar eller liknande
- 9 använda kemiska bekämpningsmedel
- 10 sprida gödselmedel på fäladsmark
- 11 dra fram mark- eller luftledning

Ovan nämnda bestämmelser skall ej utgöra hinder för åtgärder i samband med reservatets skötsel i enlighet med av länsstyrelsen fastställd skötselplan. Bestämmelserna skall ej heller utgöra hinder för åtgärder i

samband med drift och underhåll av befintliga ledningar tillhörande kommunens gas-, vatten- och avloppsnät, televerket eller eldistributör eller för övningsverksamhet som bedrivs av försvarsorganisationen.

Byggnation för friluftssändamål i anslutning till Skryllegården, Skryllesjön och Rögles dammar kan efter prövning tillåtas av länsstyrelsen.

B. Föreskrifter med stöd av 9 § naturvårdslagen om skyldighet att tåla visst intrång

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken är skyldig att tåla att följande åtgärder vidtas för att tillgodose ändamålet med reservatet, nämligen

- 1 utmärkning av, skyltning till och upplysning om reservatet
- 2 anordnande och upprätthållande av parkeringsplatser, motionsspår och vandringsleder enligt fastställd skötselplan
- 3 röjning, gallring, avverkning och föryngring i skogsmark samt erforderligt hänsynstagande till skyddsvärda och hotade växt- och djurarter så som närmare anges i fastställd skötselplan
- 4 tidigarelagd och senarelagd slutavverkning, som närmare anges i fastställd skötselplan
- 5 återskapande av fåladsmark, inkluderande avskogning av marken, uppsättning och underhåll av hägnader och vattningsanordning för kreatur enligt fastställd skötselplan
- 6 återskapande av vattenförhållandena i det forna Ula kärr enligt fastställd skötselplan.

C. Föreskrifter med stöd av 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iaktta inom reservatet

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall förbud gälla att

- 1 låta hund löpa lös utan tillsyn
- 2 anordna tävlings- och träningsarrangemang utan godkännande av naturvårdsförvaltaren eller den han satt i sitt ställe
- 3 göra upp eld annat än på anvisade platser
- 4 rida och cykla annat än på anvisade vägar eller stigar
- 5 gräva, borra, mejsla, måla eller eljest skada block, levande eller döda träd, buskar och stubbar
- 6 på ett störande sätt använda radio, bandspelare eller motsvarande

Föreskrifter under C skall ej utgöra hinder för åtgärder i samband med reservatets skötsel i enlighet med fastställd skötselplan. Föreskriften C 1 gäller ej heller i samband med jakt.

- D. *Föreskrifter med stöd av 9 § naturvårdsförordningen om naturvårdsförvaltningen av reservatet*

Naturvårdsförvaltare

Naturvårdsförvaltare skall vara Lunds kommun, som fortlöpande vid förvaltningen skall samråda med markägare, berörda myndigheter, länets skötselråd och naturvårdsentreprenörer. Samrådsgruppen för Skrylleområdet skall, i god tid, informeras om kommande åtgärder, som väsentligt kan inverka på områdets karaktär och användbarhet för friluftsliv.

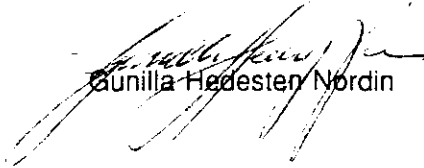
Skötselplan

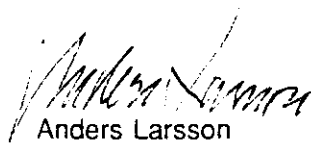
- 1 Reservatets gränser skall utmärkas enligt svensk standard (SIS 03 15 22) och Naturvårdsverkets anvisningar.
- 2 Markdisposition, skötsel och vård, kontroll av skötselåtgärdernas effekt samt anläggningar för allmänheten skall ske enligt detaljanvisningarna i skötselplanen, som skall fastställas av länsstyrelsen.
- 3 Naturvårdsförvaltningen skall finansieras enligt den ekonomiska plan som fogas till den fastställda skötselplanen.

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, miljö- och naturresursdepartementet, se bilaga 2.

Beslut i detta ärende har fattats av styrelsen. I beslutet deltog ställföreträdande landshövding länsråd Gunilla Hedesten Nordin jämte ledamöterna Bertil Bengtsson, Gerd Broberg, Thorvald Frostemark, Bror Hansson, Per Olof Håkansson, Britt-Marie Lindkvist, Karl Lindström, Bengt Modig, Sten Norin, Ronny Olander, Elsie Renée, Mats Svanberg och Per Olof Ågren.

I den slutliga handläggningen deltog även t f länsråd Per Gustafsson, länsarkitekt Gert-Inge Lundgren, länsantikvarie Carin Bunte, förste länsassessor Christina Cinthio, t f lantbruksdirektör Henry Svensson och byrådirektör Anders Larsson, föredragande.

Gunilla Hedesten Nordin

Anders Larsson

Bilagor

1. Karta över reservatets avgränsning
2. Besvärshänvisning

